

delt over projektets løbetid, er det vanskeligt at opgøre det totale behov.

De nærmere regler for garanti for DONG's låneoptagelse fastsættes som nævnt i § 2 i forslag til anlægslov for naturgasforsyning af handelsministeren efter forhandling med finansministeren. Både finansministeren og jeg har således mulighed for at regulere garantigivningen.

Som jeg nævnte under folketingsdebatten den 26. oktober 1978, »kan et naturgassamarbejde sammenlignes med et ægteskab uden skilsmissemuligheder«. Hvis nettet skulle vise sig at være uøkonomisk, hvad jeg finder meget usandsynligt, vil der derfor ikke været mulighed for at stoppe projektet, da DONG efter kontrakten vil være forpligtet til at aftage den aftalte gasmængde.

Man må dog være opmærksom på, at en væsentlig betingelse for at naturgasnettet ikke viser sig at være rentabelt, er, at man får større prisstigning på de materialer, som skal anvendes til anlæg af nettet, end man får i energipriserne. Under hensyn til udviklingen i energiforsyningssituationen er denne udvikling næppe sandsynlig.

Spørgsmål 77:

Et så centraliseret projekt som naturgasprojektet udsætter forbrugerne for totalt og øjeblikkeligt virkende stop for varmforsyning i tilfælde af f. eks. strejke med ret få personer involveret. Hvilke forholdsregler vil myndighederne træffe for at beskytte forbrugerne herimod?

Svar:

Den problemstilling, der peges på i spørgsmålet, er ikke i karakter og omfang forskellig fra andre energiforsyningsområder. Som eksempel kan jeg pege på elforsyningen.

Man må nok se i øjnene, at enhver form for stordrift i energiforsyningen såvel som på en række andre samfundsområder (f. eks. EDB-behandling) – og økonomiske og andre hensyn taler ofte klart for stordrift – kan give basis for forstyrrelser i forbindelse med arbejdsnedlæggelser, strejker, lock-out osv.

Man søger naturligvis at sikre sig bedst muligt mod sådanne force majeure situationer, men nogen garanti imod forstyrrelser kan næppe på noget område gives.

Spørgsmål 78:

I aftalen mellem Ruhrgas og DONG er anført, at parterne er »løst fra deres forpligtelser så længe og i det omfang højere magter, herunder regeringer og andre myndigheder samt arbejdskampe, forhindrer dem i at opfylde dem«.

I en situation med energiforsyningskrise vil Danmark således afskæres fra den aftalte nødforsyning, hvis den tyske regering eller anden myndighed standser eksport. Burde forsynings sikkerheden i en sådan situation ikke sikres med aftale med den tyske regering, og er dette forsøgt?

Svar:

Aftaler som den mellem Ruhrgas AG og DONG indgåede om nødforsyning svarer til aftaler af samme art på elektricitetsområdet (Nordel og aftaler med tyske elselskaber), for hvilke der heller ikke foreligger sådanne regeringsaftaler.

Man må nok se i øjnene, at regeringsaftaler på dette område ville være en art mestbe- gunstigesklausuler, som ville være forbundet med en række vanskeligheder og konsekvenser i relation til andre samhandelspart- nere og i relation til landets egne forbrugere. Medmindre sådanne arrangementer etableres på multilateral basis – som f. eks. det Internationale Energi Agentur's kriseaftaler – forekommer tanken mig ikke realistisk.

Den i spørgsmålet nævnte situation er i øvrigt også af særlig karakter, idet den forudsætter et sammenfald af omstændigheder – tekniske problemer med søledningen samti- dig med en global energiforsyningskrise eller med andre force majeure situationer.

Med hensyn til den tekniske forsynings- sikkerhed i naturgasforsyningen henviser jeg i øvrigt til DONG's indstilling side 122-123 og til det af Forsøgsanlæg Rjsø udarbejdede bilag til ER-79 om forsynings sikkerhed, side 39-49.

Spørgsmål 79:

Der ønskes en specifikation af den samlede beskæftigelseseffekt af naturgasprojektet, dvs. både af den positive effekt ved indførelsen af naturgas, men også af den negative effekt i andre brancher.